

MATEMATIKA ROZŠIŘUJÍCÍ

MXMZD24C0T01

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Hranice úspěšnosti: 33 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- **Didaktický test** obsahuje **22 úloh**.
- **Časový limit** pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- **Povolené pomůcky:** psací a rýsovací potřeby, Matematické, fyzikální a chemické tabulky a kalkulátor bez grafického režimu, bez řešení rovnic a úprav algebraických výrazů. Nelze použít programovatelný kalkulátor.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- První část didaktického testu (úlohy 1–11) **tvoří úlohy otevřené.**
- Ve druhé části didaktického testu (úlohy 12–22) jsou uzavřené úlohy, které obsahují nabídku odpovědí. U každé úlohy nebo podúlohy je **právě jedna odpověď správná.**
- Za neuvedené řešení či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body.**

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně.**
- Budete-li rýsovat obyčejnou tužkou, následně obtáhněte čáry propisovací tužkou.
- Hodnoceny budou **pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu.**

2.1 Pokyny k uzavřeným úlohám

- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

17

A	B	C	D
☐	☐	☒	☐

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, pečlivě zabarvíte původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

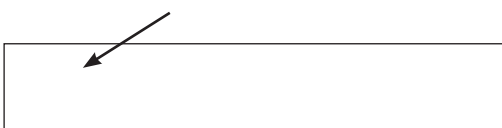
17

A	B	C	D
☒	☐	☒	☐

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědi a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

2.2 Pokyny k otevřeným úlohám

- Výsledky **píšete čitelně** do vyznačených bílých polí.

1

- Je-li požadován celý postup řešení, uveďte jej do záznamového archu. Pokud uvedete pouze výsledek, nebudou vám přiděleny žádné body.
- **Zápisy uvedené mimo** vyznačená bílá pole **nebudou hodnoceny.**
- Chybný zápis přeškrtněte a nově zapište správné řešení.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 bod

1 Pro $x \in \mathbb{R} \setminus \{0,2\}$ zjednodušte:

$$\frac{(5x - 1)^{-2}}{(1 - 5x)^{-3}} - 1 =$$

---

1 bod

2 Pro všechny přípustné hodnoty reálné proměnné x je dán výraz:

$$\frac{3x^2 + 11x - 4}{3x^2 - 10x + 3}$$

Určete všechny hodnoty x , pro které je hodnota daného výrazu rovna nule.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 3

Cestovní kancelář nakoupila všechna hotelová místa za jednotnou cenu.

Nákupní cena každého místa byla o 60 % nižší než prodejní cena, kterou za toto místo cestovní kancelář utržila.

Cestovní kanceláři se podařilo prodat pouze 80 % všech nakoupených míst.

1 bod

3 Vypočtete, o kolik procent více cestovní kancelář utržila za prodaná místa, než zaplatila za nákup všech hotelových míst.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

Propiska stála p korun, poté byla zlevněna o $2p$ procent ($p \in \mathbf{N}$), a nyní tak stojí 12 korun.

max. 2 body

- 4 **Určete, kolik korun mohla propiska stát před zlevněním.**
Najděte všechna řešení.

---

max. 2 body

- 5 Je dána rovnice s neznámou x a parametrem $m \in \mathbf{R}$:

$$\frac{2x + m + 1}{x - 1} = m$$

Určete všechny hodnoty parametru m , pro něž má daná rovnice v oboru $\mathbf{R}$ právě jedno řešení.

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

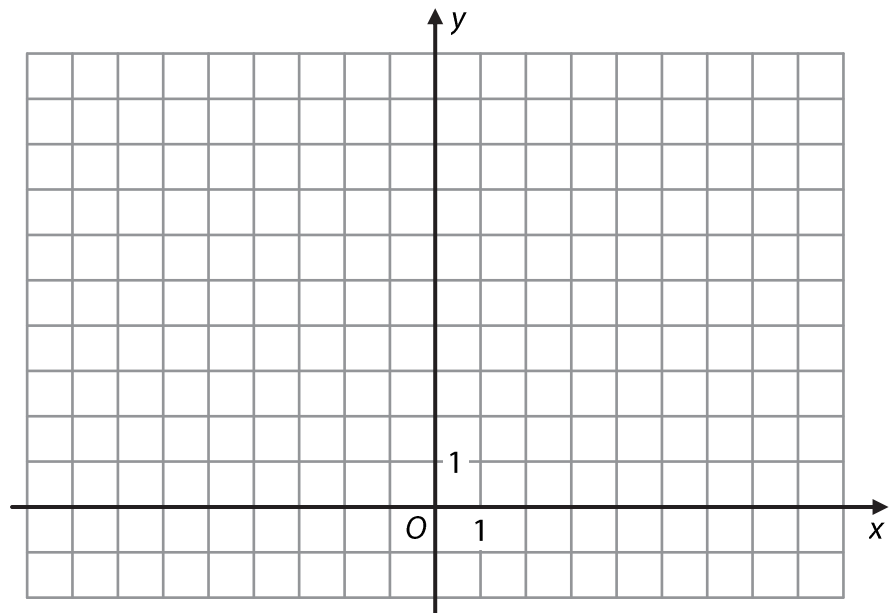
VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 6

Pro všechna $x \in \mathbf{R}$
jsou dány tři funkce:

$$f_1(x) = 4 + \frac{x}{2}$$

$$f_2(x) = 6 - \frac{x}{2}$$

$$f_3(x) = 4 - x$$

max. 2 body

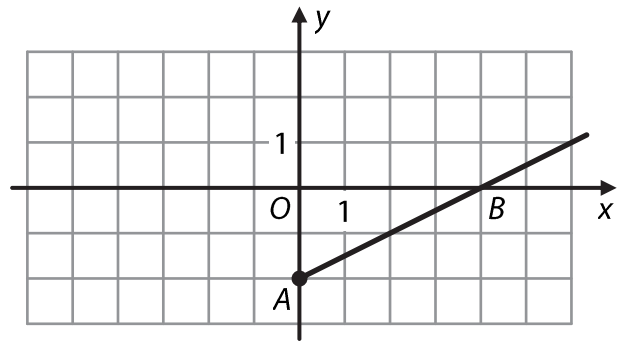
- 6** Pro některá čísla a platí, že funkční hodnoty $f_1(a)$, $f_2(a)$ a $f_3(a)$ jsou čísla **celá, kladná** a navzájem **různá**.

Určete všechna taková čísla a .

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 7

V kartézské soustavě souřadnic Oxy je zakreslena polopřímka AB , která představuje **část** grafu **sudé** funkce g .

Body A, B jsou mřížové.

max. 2 body

7

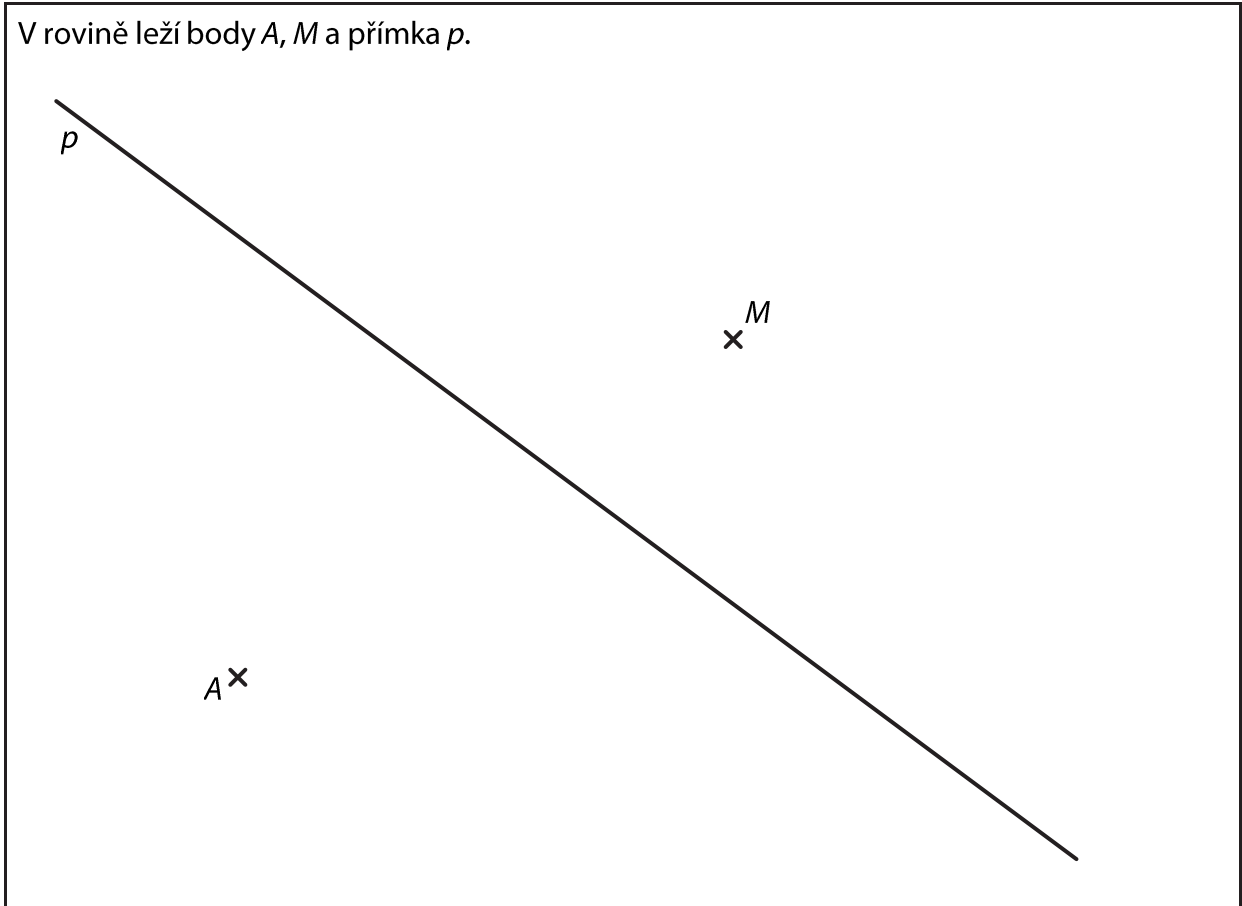
7.1 Zapište předpis funkce g .

7.2 V kartézské soustavě souřadnic Oxy sestrojte graf funkce g .

V záznamovém archu obtáhněte vše **propisovací tužkou**.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 8

V rovině leží body A , M a přímka p .

max. 3 body

- 8** Bod A je vrchol obdélníku $ABCD$.
Na přímce p leží úhlopříčka tohoto obdélníku.
Bod M leží na hranici obdélníku $ABCD$.
- 8.1 Hledáme vrcholy B , C , D obdélníku $ABCD$.
Proveďte náčrtek obdélníku $ABCD$ a запиšte rozbor nebo postup konstrukce.

V záznamovém archu obtáhněte vše **propisovací tužkou**.

8.2 V obrázku sestrojte chybějící vrcholy obdélníku $ABCD$ a obdélník narýsujte. Najděte všechna řešení.

V záznamovém archu obtáhněte vše **propisovací tužkou**.

max. 3 body

9 V kosočtverci je poměr délky strany ku velikosti výšky 5 : 3.

Určete poměr délek obou úhlopříček tohoto kosočtverce.

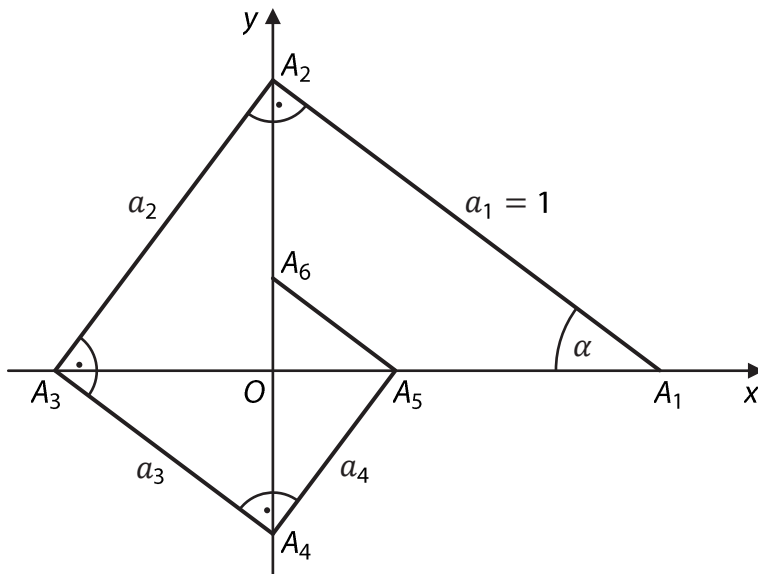
V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK ÚLOZE 10

V kartézské soustavě souřadnic Oxy je na souřadnicových osách umístěno nekonečně mnoho bodů $A_1, A_2, A_3, \dots, A_n, \dots$. Pro body A_1, A_2 platí: $|A_1A_2| = 1$, $|\sphericalangle A_2A_1O| = \alpha$, kde $0^\circ < \alpha < 45^\circ$. Úhel $A_nA_{n+1}A_{n+2}$ je pro každé $n \in \mathbf{N}$ pravý.

Pro každé $n \in \mathbf{N}$ označme a_n vzdálenost bodů A_n, A_{n+1} (tedy $a_1 = |A_1A_2| = 1$).

max. 4 body

10

10.1 **Vyjádřete** vzdálenost a_n v závislosti na $n \in \mathbf{N}$ a velikosti úhlu α .

10.2 Nekonečná lomená čára $A_1A_2 \dots A_n \dots$ má délku $\ell = a_1 + a_2 + \dots + a_n + \dots$.

Pro $\ell = 10$ vypočtete ve stupních velikost úhlu α .

Výsledek zaokrouhlete na jedno desetinné místo.

V záznamovém archu uveďte v obou částech úlohy celý **postup řešení**.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 11

Desková hra se hraje vždy na 90 kol a v libovolném z nich může hráč začít s těžbou ropy. Začne-li hráč těžít ropu v k -tém kole ($k \in \mathbf{N}$, $k \leq 90$), vytěží v tomto kole k barelů ropy. V každém dalším kole vytěží vždy o k barelů ropy více než v předchozím kole.

Jiným způsobem ve hře těžít ropu nelze.

(Např. hráč, který začne s těžbou ropy v 10. kole, vytěží v 10. kole 10 barelů ropy, v 11. kole pak 20 barelů, ve 12. kole 30 barelů atd.)

max. 4 body

11

11.1 **Vypočtete**, kolik barelů ropy vytěží za celou hru hráč, který začne s těžbou v 85. kole.

11.2 **Vyjádřete** v závislosti na k , kolik barelů ropy vytěží za celou hru hráč, který začne s těžbou v k -tém kole.

V záznamovém archu uveďte celý **postup řešení**.

11.3 Dva hráči začali s těžbou ropy ve dvou po sobě jdoucích kolech hry, přitom oba vytěžili za celou hru stejný počet barelů ropy.

Vypočtete, kolik barelů ropy vytěžil jeden z těchto dvou hráčů.

V záznamovém archu uveďte celý postup řešení.

---

max. 3 body

12 Každá funkce daná některým z následujících předpisů je definována pro všechny přípustné hodnoty $x \in \mathbf{R}$.

Přiřadte ke každému předpisu funkce (12.1–12.3) obor hodnot této funkce (A–F).

12.1 $y = -x^2 + 3$ _____

12.2 $y = -x^{-3} + 3$ _____

12.3 $y = x^{-4} + 3$ _____

A) $(3; +\infty)$

B) $\langle 3; +\infty$

C) $(-\infty; 3)$

D) $(-\infty; 3\rangle$

E) $(-\infty; 3) \cup (3; +\infty)$

F) **R**

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 13

V osudí je 12 stejných míčků, každý je označen právě jedním celým číslem. Žádné dva míčky nejsou označeny stejným číslem.

Z osudí táhneme tři čísla, tj. postupně po jednom vylosujeme tři míčky, které nevracíme zpět.

max. 3 body

13 Přiřadte ke každému jevu (13.1–13.3) pravděpodobnost (A–F), s níž jev nastane.

13.1 Mezi taženými čísly je nejmenší číslo z osudí. _____

13.2 Druhé tažené číslo je větší než první a zároveň menší než třetí tažené číslo. _____

13.3 Třetí tažené číslo je nejmenší nebo největší z tažených čísel. _____

A) $\frac{2}{3}$

B) $\frac{1}{3}$

C) $\frac{1}{4}$

D) $\frac{1}{6}$

E) $\frac{1}{12}$

F) jiná hodnota pravděpodobnosti

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

V kartézské soustavě souřadnic Oxy je dán bod $P[-4; 3]$ a přímka $o: y = 0,25x$.
Bodem P prochází přímka p , která je obrazem sebe sama v osové souměrnosti s osou o .

2 body

14 Která rovnice je rovnicí přímky p ?

- A) $y = -0,25x + 2$
- B) $y = -4x - 13$
- C) $y = 0,25x + 4$
- D) $y = 4x + 19$
- E) žádná z uvedených

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 15

V kartézské soustavě souřadnic Oxy jsou dány body $M[4; -1]$, $N[8; 5]$.
Bod Y leží na souřadnicové ose y a od obou bodů M , N má stejnou vzdálenost.

2 body

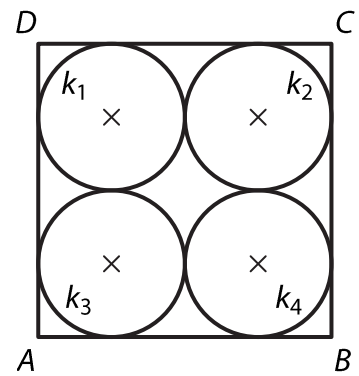
15 Jaký je obsah trojúhelníku MNY ?

- A) 26
- B) $\sqrt{793}$
- C) 29
- D) $6\sqrt{26}$
- E) jiný obsah

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 16

Ve čtverci $ABCD$ jsou zakresleny čtyři shodné kružnice k_1-k_4 jako na obrázku. Každá kružnice se dotýká dvou stran čtverce a dvou kružnic.

Čtverec $ABCD$ je umístěn v kartézské soustavě souřadnic Oxy tak, že platí: $B[5; -2]$, $D[-3; 6]$.

2 body

16 Jaká je rovnice kružnice k_1 ?

- A) $x^2 + y^2 + 2x - 8y + 1 = 0$
- B) $x^2 + y^2 - 2x + 8y + 1 = 0$
- C) $x^2 + y^2 - 2x - 4y + 1 = 0$
- D) $x^2 + y^2 - 2x + 8y + 13 = 0$
- E) $x^2 + y^2 + 2x - 8y + 13 = 0$

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 17

Během II. pololetí si oproti I. pololetí tři žáci třídy zlepšili výslednou známku z fyziky o 1 stupeň a dva žáci dokonce o 2 stupně. Ostatní žáci měli z fyziky v I. i ve II. pololetí stejnou známku. Aritmetický průměr výsledných známek z fyziky se tak ve třídě na konci II. pololetí změnil oproti I. pololetí o čtvrt stupně.

2 body

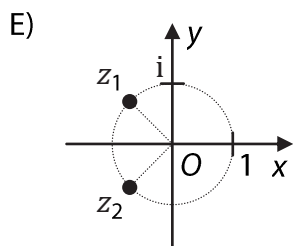
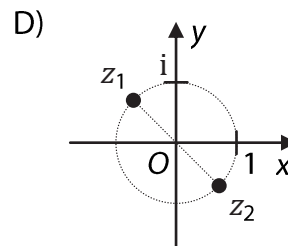
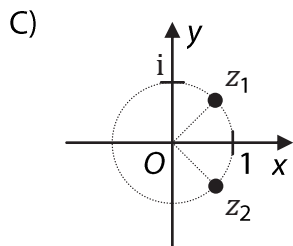
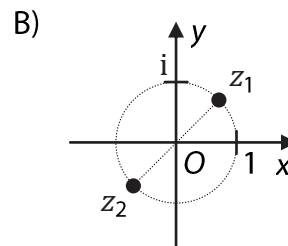
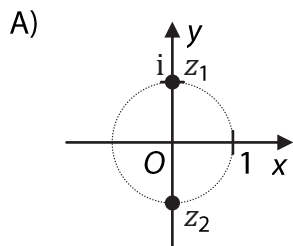
17 Kolik žáků třídy dostalo na konci II. pololetí známku z fyziky?

- A) 20 žáků
- B) 24 žáků
- C) 28 žáků
- D) 32 žáků
- E) jiný počet žáků

2 body

- 18 Na jednom z následujících obrázků (A–E) jsou v Gaussově rovině zakresleny obrazy komplexních čísel z_1, z_2 , která jsou kořeny rovnice $z^2 = -i$.

Na kterém obrázku jsou zakresleny obrazy obou kořenů?

2 body

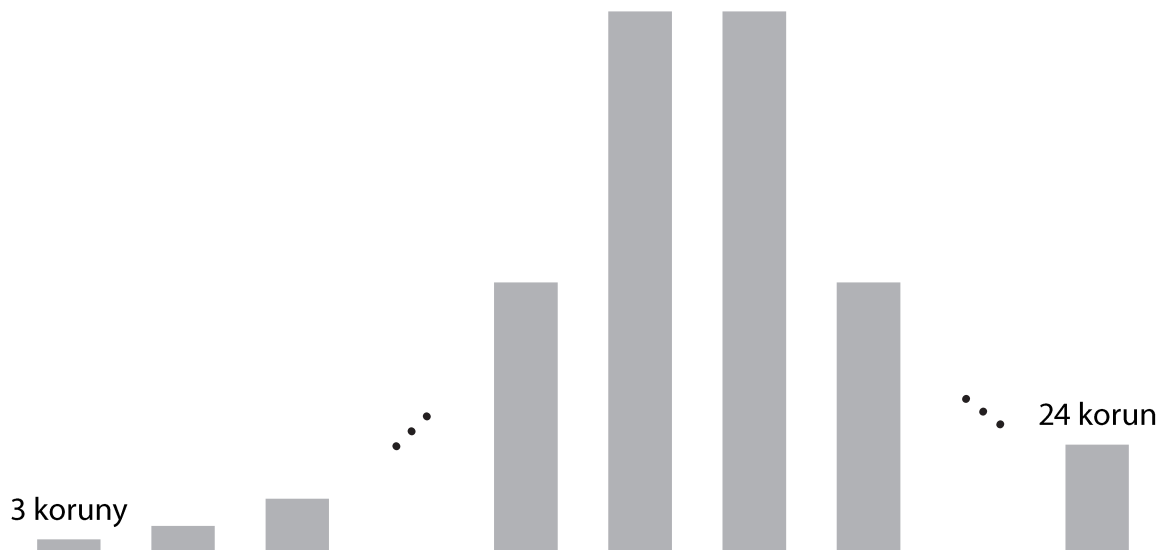
- 19 Pro kterou z následujících soustav nerovnic je množinou všech řešení v oboru $\mathbb{R}$ prázdná množina?

- A) $x^2 - 5x + 6 \leq 0 \quad \wedge \quad x^2 > 0$
B) $x^2 - 4x + 4 \leq 0 \quad \wedge \quad x^2 \leq 0$
C) $(x + 5)^2 \leq 0 \quad \wedge \quad x^2 > 0$
D) $x^2 + 4 \geq 0 \quad \wedge \quad x^2 \leq 0$
E) $x^2 - 4 > 0 \quad \wedge \quad x^2 > 0$

VÝCHOZÍ TEXT A GRAF K ÚLOZE 20

Novomanželé poprosili svatební hosty, aby jim při příchodu na hostinu přispěli do kasičky. První host vhodil do prázdné kasičky 3 koruny. Každý další host dal do kasičky dvojnásobek předchozího příspěvku, dokud jeden host neusoudil, že by se kasička mohla brzy přeplnit. Tento host přispěl stejnou částkou jako host před ním a každý další host pak do kasičky dal polovinu předchozího příspěvku. Poslední host přispěl 24 korunami.

Svatební hosté tak vhodili novomanželům do kasičky celkem 12 261 korun.

V grafu je naznačeno, jakými částkami hosté postupně novomanželům přispívali do kasičky.

2 body

20 Kolik svatebních hostů přispělo novomanželům do kasičky?

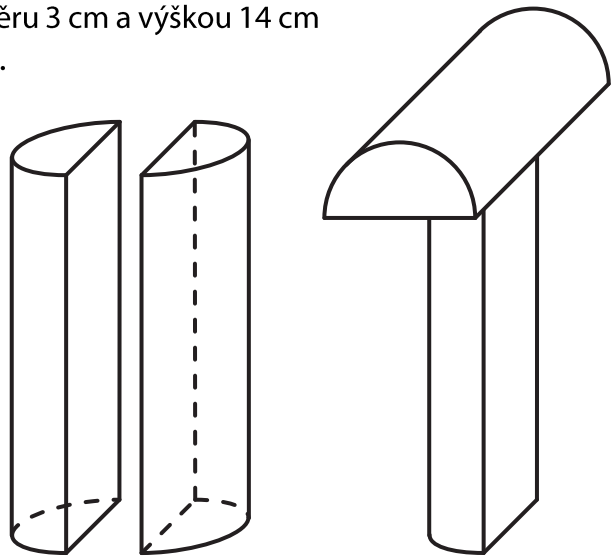
- A) 18 hostů
- B) 19 hostů
- C) 20 hostů
- D) 21 hostů
- E) jiný počet hostů

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 21

Dřevěný rotační válec s podstavou o poloměru 3 cm a výškou 14 cm byl osovým řezem rozdělen na dva půlválce.

Jeden z půlválců byl celou plochou horní podstavy přilepen k ploše řezu druhého půlválce (viz obrázek).

2 body

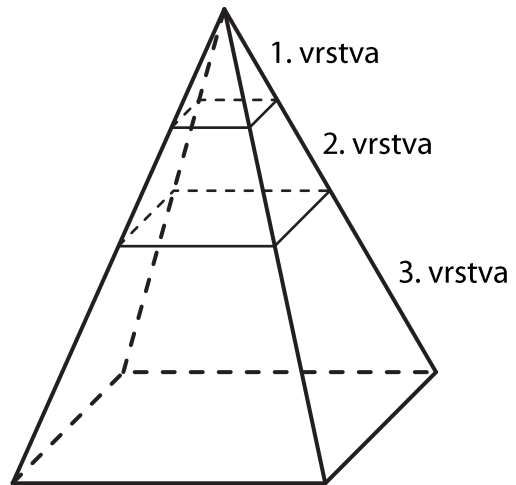
21 Jaký je povrch slepeného tělesa?

Výsledek je zaokrouhlen na celé cm^2 .

- A) 376 cm^2
- B) 396 cm^2
- C) 460 cm^2
- D) 474 cm^2
- E) jiný povrch

VÝCHOZÍ TEXT A OBRÁZEK K ÚLOZE 22

Svíčka tvaru jehlanu se skládá ze tří vrstev s rovnoběžnými podstavami (viz obrázek).
Výška 2. vrstvy je stejná jako výška 1. vrstvy a výška 3. vrstvy je dvakrát větší než výška 1. vrstvy.

max. 3 body

22 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (22.1–22.3), zda je pravdivé (A), či nikoli (N).

22.1 Poměr objemu 1. vrstvy ku objemu celé svíčky je 1 : 64.

A	N
☐	☐

22.2 Poměr objemu 1. vrstvy ku objemu 2. vrstvy je 1 : 8.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

22.3 Poměr objemu 2. vrstvy ku objemu 3. vrstvy je 1 : 8.

☐	☐
--------------------------	--------------------------

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
